

בחינה בהלכות שבת

הוראות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 6 שאלות, חובה לענות על 5 מתוך 6 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 5 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 5 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
8. בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
9. בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
10. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 5 מתוך 6 שאלות

שהייה והטמנה

1. א. "תא שמע, דאמר רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: לא שנו אלא על גבה, אבל לתוכה - אסור." כתוב דעות הראשנים במימרא זו. ובאר, האם מימרא זו עוסקת, בשהייה או בחזרה על גבי גרופה וקטומה או שאינה גרופה וקטומה? ומה נפסק להלכה?
ב. גוי או ישראל שהחזיר או השהה באיסור. האם התבשיל נאסר, כאשר עשה זאת, בשוגג? במזיד?
ג. האם מותר להטמין בערב שבת, תבשיל שמבושל כל צרכו? והאם מותר להטמין מע"ש לצורך סעודת הבוקר.
ד. הטמין באיסור, האם התבשיל נאסר? פרט!

מוקצה

2. א. שירי מאכל שנתרו מסעודת השבת על השולחן, האם מותר לפנותם? וכיצד?
ב. האם מותר לגעת ב"מוקצה"? כתוב את מקור הדין, ומהן שיטות הראשנים, וכיצד נפסק להלכה?
ג. כתוב את שיטות הראשונים על דרכי ההיתר, לטלטל נרות שבת לאחר שכבו. מהו טעמם? ומהי ההלכה?
ד. חווה דעתך ונמק! בדין משקפיים שיצאה או נשברה אחת הידיות, האם מותר לטלטלן?

בונה וסותר

3. א. באר מהם: 'נגר'?, 'קנה'?, 'ידלת אלמנה'? והאם מותר לסגור את הפתח באמצעותם?
ב. סטנדר המתכוונן ע"י הברגה. האם מותר לשנות את כיוונו, על ידי פתיחה וסגירה של ההברגה?
ג. האם מותר להניח, תבן, עפר, קרש, על שלולית מים, כדי שיוכל לעבור מבלי שיירטב?

מבשל

4. א. השוחט, או המבשל, או הקוצר פרי, בשבת. עבור חולה שיש בו סכנה. האם מותר לבריא לאכול? ומתי?
ב. האם יש "בישול אחר בישול"? פרט! את מקור הדין. שיטות הראשונים. ומהי פסיקת ההלכה?
ג. מהו המקור לאיסור "הגסה" בשבת? מהן שיטות הראשונים בדין זה? וכיצד נפסק להלכה?

חולה ורפואה

5. א. מיהו המוסמך להגדיר מהי מכה של חלל? או סכנה אחרת כלשהיא? כמצב של 'פיקוח נפש'? ומה הדין כשיש חילוקי דעות. למי יש לשמוע? פרט אופנים שונים בהלכה [כגון מומחה אינו מומחה וכד']
ב. האם מותר לתת יין או רוק או קילורין לתוך העין או על גביה?
ג. האם מותר לתת בשבת על גבי פצע: ספוג, עלה, רטייה? פרט!

- צידה**
6. א. האם מותר להכניס בעל חי לתוך הבית. כשחדלת נשאת פתוחה?
 - ב. האם מותר לסגור מגירה בשבת, כשיש חשש שיש בה זבוב או דבורה?
 - ג. מהו ההבדל שיש ביחס לאיסור 'צידה' בין שמונת השרצים שבתורה, לבין שאר השרצים?
 - ד. חיות ביתיות. האם מותר לצוד אותם בשבת? **פרט!**

חלק ב' – בקיאות
יש לענות על 3 מתוך 4 שאלות

קידוש והבדלה

7. א. אדם שחביבה עליו הפת יותר מהיין. על מה יקדש? ומדוע?
- ב. כתוב מהו סדר הקידוש? **התייחס בתשובתך: האם יטול ידיו קודם? האם אומרו מעומד או יושב? מי צריך לשנות את מיינ הקידוש? לכתחילה? ובדיעבד?**
- ג. 1) מהי הגדרת 'חמר מדינה'? 2) כיצד ינהג כשיש לפניו כוס פגומה מיינ או 'חמר מדינה' (3) מה הדין ביו"ט שחל במוצ"ש. ואין לו יין. האם יקדש/יבדיל/ על הפת או על שכר?
- ד. האם ניתן בהבדלה לברך על נר הנמצא בתוך עששית? ומה דינו של נר בית הכנסת?

מקח וממכר ועובדין דחול

8. א. האם ניתן לקחת בשבת משכנו או מחנות חברו, מוצר הנצרך לו בשבת? **פרט!!**
- ב. האם מותר להטביל בשבת. כלי טמא? או כלי חדש הנרכש מגוי? **ומדוע?**
- ג. האם מותר לפנות מחסן של ארגזי יין בשבת? ומדוע?

הכנות לשבת

9. א. האם מותר להתחיל בהכנות לשבת לפני: קריאת שמע? תפילה? שיעור קבוע?
- ב. מתי מותר לצאת לדרך בערב שבת? פרט!
- ג. האם מותר לקבוע סעודה בערב שבת? פרט!
- ד. כשחלה בערב שבת תענית יחיד, תענית ציבור, תענית חלום, האם צריך להשלים תעניתו עד צאת הכוכבים?

הפטרה ותפילות השבת

10. א. כשחל ראש חודש בשבת. האם מזכיר בברכות שאחרי הפטרה את ראש חודש?
- ב. קטן או מי שאינו יודע לקרוא, האם ניתן להעלותו לעליית מפטיר וההפטרה?
- ג. קראו בספר תורה פסול. האם יברכו על הפטרה?
- ד. התפלל מוסף קודם תפילת שחרית. האם יצא ידי חובה? ומה הדין כשאיחר להתפלל מוסף עד השעה השישית או השביעית. האם יתפלל אז מוסף או מנחה? ומדוע?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 מתוך 3 שאלות

מלבן

11. א. האם יש איסור סחיטה או כיבוס: בשיער? בעור? פרט ונמק!!
- ב. חווה דעתך! האם מותר לשים 'עדשות מגע' קשות או רכות, במים? או בנוזל ניקוי?
- ג. האם מותר להשתמש במגבונים לחים בשבת? נמק!
- ד. התלככה חולצתו בשבת. האם מותר לנקותה **בשבת? פרט!**

אמירה לגוי. ומלאכת גוי

12. א. שכח אדם ברכבו ארנק עם סכום כסף גדול וחושש שייגנב. האם ניתן לומר לגוי להוציאו? פרט ונמק!
- ב. האם מותר לאפשר לעובד סיעודי גוי המתגורר בבית היהודי, לבשל עבור עצמו? לעשן? והאם מותר ליהנות ממלאכתו כאשר כיבה או הדליק את האור? פרט ונמק!

טוחן, לש ומעבד

13. א. הכין סלט המורכב מעגבנייה, צנון, ומלפפון, ופיזר עליהם מלח. כאשר כוונתו לאכול לאחר זמן. מה דין הסלט?
- ב. תפוחי אדמה המבושלים מערב שבת. האם מותר לרסקם בשבת? האם מותר לתת שמן על תפוחי מרוסקים ולערבבם, בכדי לעשות "פירה"?
- ג. האם רשאי להכין טחינה? או סלט ביצים בשבת? **פרט ונמק!**

• • •